

Priopćenje za medije

Luxembourg, 17. svibnja 2022.

Potporom koju EU pruža malim poduzećima kako bi im pomogao u internacionalizaciji potrebno je bolje upravljati i ta bi potpora trebala biti vidljivija

Europska komisija utvrdila je glavne prepreke internacionalizaciji malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi) u EU-u i uvela je brojne mjere kako bi im pomogla da prošire svoje poslovanje na međunarodna tržišta unutar i izvan EU-a, stoji u novom izvješću Europskog revizorskog suda (Sud). Međutim, te mjere ponekad nisu dovoljno usklađene i vidljive te ih Komisija ne koordinira uvijek dovoljno dobro s programima država članica. Glavna inicijativa Komisije u tom području – Europska poduzetnička mreža (EEN) – kojom se MSP-ovima s međunarodnim ambicijama stavlja na raspolaganje mreža za potporu, trebala bi biti zastupljenija u zemljama izvan EU-a, dok bi u slučaju jedne druge, manje inicijative koja je posebno usmjerena na visokotehnološka *start-up* poduzeća – *StartUp Europe* – aktivnosti trebale imati dugoročniji kontinuitet.

MSP-ovi – poduzeća koja zapošljavaju manje od 250 radnika – okosnica su gospodarstva EU-a i čine 99 % svih poduzeća u EU-u. Na njih otpadaju dvije trećine radnih mjesta u nefinancijskom poslovnom sektoru i odgovorni su za više od polovice gospodarske proizvodnje u EU-u. Međutim, na njih otpada samo 30 % izvoza iz EU-a. MSP-ovi su manje aktivni na međunarodnim tržištima od većih poduzeća: često nisu svjesni postojanja programa u području međunarodne trgovine i programa javne potpore te u mnogim slučajevima jednostavno nemaju potrebno znanje i iskustvo. Kako bi pružila odgovor na te izazove, Komisija je uvela velik broj programa potpore. Tijekom 2011. donijela je strategiju EU-a za internacionalizaciju MSP-ova čiji je cilj bio povećati usklađenost i poboljšati koordinaciju svih postojećih oblika potpore.

„Mala poduzeća velika su poduzeća za EU. Trgovanjem diljem Europe i izvozom izvan njezinih granica mogu dati još veći doprinos gospodarstvu EU-a“, izjavila je Ivana Maletić, članica Suda zadužena za ovo izvješće. „Komisija bi informacije o potpori internacionalizaciji MSP-ova trebala učiniti lakše dostupnima i približiti svoje programe europskim MSP-ovima, koji i dalje nisu svjesni dostupnosti mnogih od postojećih instrumenata i projekata.“

Revizori su utvrdili da strategija nije provedena u cijelosti. Iako je Komisija uspjela barem djelomično provesti ključne mjere, kao što je izrada internetskog informacijskog portala za izvozna poduzeća (*Access2Markets*), važne aktivnosti kojima se trebala povećati usklađenost mjera na razini EU-a i država članica nisu uspješno provedene. Komisija posebice nije izradila ažurirani popis

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda. Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

mjera koji bi omogućio utvrđivanje nedostataka, preklapanja i sinergija. Osim toga, revizori su iznijeli kritike u pogledu usklađenosti brojnih aktivnosti EU-a usmjerenih na potrebe MSP-ova u području internacionalizacije, istaknuvši da je koordinacija nedostatna na više razina, uključujući koordinaciju između aktivnosti EU-a i država članica. Nadalje, utvrdili su da Komisija nije uvijek na odgovarajući način uzela u obzir financijsku održivost programa potpore te je niz programa obustavljen iako su njima ostvareni pozitivni rezultati. Kad je riječ o aktivnostima informiranja, informacije o potpori za internacionalizaciju sada su dostupnije, no koristi od sporazuma o slobodnoj trgovini – koji su za MSP-ove ključni, ali složeni – još se ne promiču u dovoljnoj mjeri.

Revizori su utvrdili da je mreža EEN dostigla svoje ciljne vrijednosti, ali i da je potrebno uložiti dodatne napore u povećanje njezine vidljivosti, koordinacije i zastupljenosti u zemljama izvan EU-a te ojačati njezine kapacitete kako bi bolje pružala potporu MSP-ovima u dobivanju pristupa financiranju i iskorištavanju koristi sporazuma o slobodnoj trgovini. Uspješnost te mreže razlikovala se ovisno o pojedinoj zemlji i konzorciju te je rad nekih centara za poslovnu suradnju izvan EU-a bio izrazito cijenjen (npr. centar za suradnju EU-a i Japana), dok su drugi bili na meti kritika zbog nezadovoljavajućih usluga i spremnosti na reagiranje. Članovi EEN-a također su naveli da ti centri nisu bili primjereno zastupljeni u zemljama koje su ključni trgovinski partneri, uključujući Kinu. Kad je riječ o inicijativi *StartUp Europe*, revizori su utvrdili da se njome pružao samo kratkoročan odgovor na potrebe *start-up* poduzeća jer su svi financirani projekti obustavljeni na kraju razdoblja dodjele bespovratnih sredstava te su na sve aktivnosti utjecali opći problemi s održivošću. Suradnja s drugim instrumentima bila je ograničena te je predmetna inicijativa katkad dovela do toga da su poduzeća izvan EU-a preuzela *start-up* poduzeća, što bi se moglo kositi s ciljem pružanja pomoći poduzećima da ostvare međunarodni rast i pritom ostanu u EU-u. Revizori ujedno pozivaju Komisiju da poboljša praćenje rezultata kako bi se procijenila mjera u kojoj je cjelokupna inicijativa doprinijela internacionalizaciji MSP-ova.

Kontekst

U državama članicama EU-a postoji više od 20 milijuna MSP-ova, koji zapošljavaju oko 100 milijuna osoba. MSP-ovi su poduzeća koja imaju manje od 250 zaposlenika i čiji godišnji promet nije veći od 50 milijuna eura ili čija bilanca ne prelazi 43 milijuna eura. Internacionalizacija označava proces u okviru kojeg se poduzeća uključuju na međunarodna tržišta, u prvom redu izvozom. Financijska sredstva EU-a posebno namijenjena internacionalizaciji MSP-ova iznosila su u razdoblju 2014. – 2020. oko 850 milijuna eura, uključujući oko 450 milijuna eura za EEN i 30 milijuna eura za *StartUp Europe*. Ta su sredstva nadopunjena mjerama EU-a koje obuhvaćaju internacionalizaciju MSP-ova kao jedno od mnogih područja (npr. ESI fondovi, EFSU i program Obzor 2020.). EEN i *StartUp Europe* prve su kontaktne točke za europske MSP-ove i *start-up* poduzeća koja su u potrazi za savjetodavnom potporom i umrežavanjem u svrhu izvoza. Na kraju 2020. EEN je imao više od 625 partnerskih organizacija, kao što su agencije za regionalni razvoj, gospodarske komore ili istraživački instituti u 65 zemalja, koje su raspodijeljene u regionalne konzorcije. U razdoblju 2014. – 2020. inicijativom *StartUp Europe* promicalo se 22 projekta kojima je obuhvaćeno više od 1 000 poduzeća. Tematsko izvješće br. 7/2022 „Instrumenti za internacionalizaciju malih i srednjih poduzeća: uveden je velik broj mjera potpore, ali one nisu u potpunosti usklađene i koordinirane” dostupno je na [internetskim stranicama Suda](#) i najnovije je izvješće Suda u nizu publikacija u kojima se ispituje potpora MSP-ovima. Ostale publikacije uključuju tematska izvješća o [uniji tržišta kapitala](#), [instrumentu za MSP-ove](#), [poduzetničkom kapitalu](#) i [instrumentu za davanje jamstva za MSP-ove](#). Sud će uskoro objaviti tematsko izvješće o potpori EU-a za [konkurentnost MSP-ova](#).

Kontakt za medije

Služba Suda za odnose s medijima: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer damijan.fiser@eca.europa.eu – M: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502